

2026-05-27

Beslut

Norion Bank AB
genom styrelsens ordförande
Lilla Bommens Torg 11
411 04 Göteborg

FI dnr 23–13250

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Sveavägen 44]
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Anmärkning och sanktionsavgift

Finansinspektionens beslut (att meddelas den
28 maj 2026 kl. 8.00)

1. Finansinspektionen ger Norion Bank AB (556597-0513) en anmärkning.

(15 kap. 1 § lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse)

2. Norion Bank AB ska betala en sanktionsavgift på 90 000 000 kronor.

(15 kap. 7 § lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse)

Hur man överklagar, se *bilaga*.

Sammanfattning

Norion Bank AB (Norion eller banken) har tillstånd att driva bankrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Med stöd av tillståndet erbjuder banken olika typer av lån, till exempel företags- och fastighetslån, samt inlåningskonton, till exempel sparkonton. Banken erbjuder också andra typer av finansiella tjänster och produkter som till exempel förvärv av fakturor (factoring) och betaltjänster. Banken har såväl fysiska som juridiska personer som kunder.

Finansinspektionen har undersökt bland annat hur Norion har följt bestämmelser om kundkännedom i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Inspektionen har granskat vilka åtgärder som banken har vidtagit när det gäller kunder som är juridiska personer. Undersökningen visar att Norion inte har vidtagit nödvändiga åtgärder för att kunna göra en tillräcklig bedömning av om kunder, som varit förknippade med medelhög eller hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism, hade verkliga huvudmän som var personer i politiskt utsatt ställning eller familjemedlemmar eller kända

medarbetare till en sådan person. Banken har inte heller vidtagit några skärpta kundkännedsåtgärder för att få närmare information om högriskunders affärsverksamhet, ekonomiska situation eller varifrån deras pengar kommer.

Det saknas skäl att avstå från att ingripa mot Norion. Överträdelserna är dock inte så allvarliga att det finns anledning att överväga att återkalla Norions tillstånd eller att meddela banken en varning. Finansinspektionen ger därför Norion en anmärkning, som för att vara tillräckligt ingripande ska förenas med en sanktionsavgift på 90 miljoner kronor.

1 Bakgrund

1.1 Om Norion Bank AB

Norion Bank AB (Norion eller banken), tidigare Collector Bank AB, har tillstånd att driva bankrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF). Med stöd av tillståndet bedriver Norion verksamhet inom tre verksamhetsområden och varumärken (Norion Bank, Walley och Collector).

Norion erbjuder olika typer av krediter, till exempel företags- och fastighetslån, och inlåningskonton, till exempel sparkonton. Banken erbjuder även andra typer av finansiella tjänster och produkter som bland annat förvärv av fakturor (factoring) och betaltjänster.

Norion har såväl fysiska som juridiska personer som kunder. Under undersökningsperioden hade Norion cirka 11 000 företagskunder, varav cirka en tredjedel tillhörde branscher som var förknippade med hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism.¹

Norion är moderföretag i en koncern. Banken har sin huvudsakliga verksamhet i Sverige, men driver även verksamhet i Norge, Danmark, Finland och Tyskland. Banken är noterad på Nasdaq Stockholm.

Norions omsättning för räkenskapsåret 2025 var cirka 5 598 miljoner kronor. Motsvarande omsättning på koncernnivå uppgick till samma belopp.

1.2 Ärendet

I maj 2023 inledde Finansinspektionen en undersökning av Norion för att granska hur banken under perioden den 30 april 2022–1 maj 2023 (undersökningsperioden) hade följt vissa centrala bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen). Finansinspektionen har undersökt vilka åtgärder för kundkännedom som banken

¹ Norions periodiska rapportering för år 2022 och 2023 samt Norions allmänna riskbedömning avseende penningtvätt och finansiering av terrorism, upprättad den 9 september 2022, s. 6.

har vidtagit när det gäller kunder som är juridiska personer. Inspektionen har granskat kundakter som avser 43 kunder som använder bankens inlåningskonton (sparkonton). Dessa kunder benämns nedan inlåningskunder.

Finansinspektionen har därutöver tagit del av de uppgifter som Norion har lämnat skriftligen, bland annat i yttranden över inspektionens iakttagelser, preliminära bedömningar och övervägande om att ingripa mot banken. Inspektionen har även tagit del av uppgifter som Norion har lämnat muntligen vid ett platsbesök hos banken.

Bristerna som framgår av detta beslut är sådana som har uppmärksammats i undersökningen och som gör att Finansinspektionen nu ingriper mot banken. Vad som i övrigt har kommit fram i undersökningen motiverar ingen åtgärd från Finansinspektionens sida.

2 Utgångspunkter

2.1 Allmänt om penningtvättsregelverket

Penningtvätt är en brottslig verksamhet som bland annat innebär att företag utnyttjas för att göra illegala vinster tillgängliga för konsumtion och placeringar. Vid ekonomisk brottslighet, liksom vid annan brottslighet som begås för att uppnå ekonomisk vinst, är penningtvätt ofta en förutsättning för att dölja brottsvinster.

Finansiering av terrorism innebär att pengar eller annan egendom samlas in, tas emot eller tillhandahålls för att ekonomiskt stödja terrorism (se definitionen i 1 kap. 7 § penningtvättslagen). Vid finansiering av terrorism är syftet, till skillnad från vid penningtvätt, att vidta åtgärder för att dölja att pengarna ska användas till brott eller brottslig verksamhet. Det är därför vanligt att pengar eller annan egendom som används för att finansiera terrorism är legalt intjänade.

Penningtvättsregelverket syftar till att förhindra att verksamhetsutövare, till exempel banker, utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Regelverket utgår från ett riskbaserat förhållningssätt, vilket innebär att en verksamhetsutövare ska vidta åtgärder som står i proportion till de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som den är exponerad för.

Verksamhetsutövaren ska göra en så kallad allmän riskbedömning för att bedöma hur de produkter och tjänster som verksamhetsutövaren tillhandahåller kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism, samt hur stor risken är för att det sker. Det innebär att verksamhetsutövaren ska identifiera, förstå och bedöma riskerna för att verksamheten kan utnyttjas för dessa syften. Den bedömningen har en central betydelse för verksamhetsutövarens arbete med att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism, eftersom den allmänna

riskbedömningen ska ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder.

Verksamhetsutövaren ska även bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som en viss kund är förknippad med (kundens riskprofil). Den bedömningen ska utgå från den allmänna riskbedömningen och företagets kännedom om kunden, och ska i sin tur ligga till grund för företagets bedömning av hur omfattande kundkännedomsåtgärder som måste vidtas.

En verksamhetsutövare får inte etablera en affärsförbindelse, eller utföra en enstaka transaktion, om den inte har tillräcklig kännedom om kunden för att bland annat kunna hantera den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen. Verksamhetsutövaren behöver också kunna bedöma kundens aktiviteter och transaktioner. Vad som är tillräcklig kundkännedom i detta avseende avgörs bland annat av den risk som kan förknippas med kundrelationen.

Som nämnts ska verksamhetsutövaren övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enstaka transaktioner. Detta ska göras i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som är avvikande eller som, utan att vara avvikande, kan antas ingå som ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Övervakningen och bedömningen ska göras utifrån den allmänna riskbedömningen, verksamhetsutövarens kännedom om kunden och kundens riskprofil. Om verksamhetsutövaren bedömer att det finns skälig grund att misstänka att det är fråga om penningtvätt eller finansiering av terrorism, eller att egendom annars kommer från brottslig handling, ska alla omständigheter som tyder på det utan dröjsmål rapporteras till Polismyndigheten.

En verksamhetsutövares arbete med att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism består bland annat av dessa samverkande åtgärder. Eftersom de olika momenten är så nära kopplade till varandra riskerar en brist i någon del av arbetet att orsaka brister även i andra delar, och försämrar verksamhetsutövarens möjligheter att förhindra att verksamheten utnyttjas för nämnda syften.

2.2 Risken för att Norions verksamhet utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism

Risken för penningtvätt i banksektorn bedöms vara betydande, eftersom banker står för den grundläggande finansiella infrastrukturen.² I takt med att de större bankerna har förbättrat sitt förebyggande arbete har det kommit indikationer på att kriminella i stället söker sig till mindre och mellanstora banker. Samtidigt erbjuder de mindre bankerna ofta ett tjänsteutbud som är snarlikt de större bankernas och som innebär likartade risker. Enligt Finansinspektionen riskerar därför de risker som tidigare har centrerats kring storbankerna att förskjutas till

² Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021, s. 26 och 40, Samordningsfunktionen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

mindre aktörer.³ Banksektorn tillhör också de sektorer som bedöms utgöra störst risk för finansiering av terrorism.⁴

Företag och andra juridiska personer kan bedriva verksamheter eller ha ägar- eller kontrollstrukturer som är komplexa, vilket kan göra det svårare att identifiera verkliga huvudmän. Risken för att juridiska personer används som brottsverktyg i mer avancerade och systematiska penningtvättsupplägg är därför stor.⁵

Mot bakgrund av att Norion verkar inom banksektorn och genom sina produkter är exponerad mot juridiska personer, bedömer Finansinspektionen att risken för att verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism är förhöjd. Detta medför att banken – med hänsyn till penningtvättsregelverkets krav på ett riskbaserat förhållningssätt – behöver vidta tillräckligt omfattande åtgärder för att kunna hantera den risken.

3 Finansinspektionens iakttagelser och bedömningar

3.1 Brister i bankens åtgärder för kundkännedom

3.1.1 Tillämpliga bestämmelser

En verksamhetsutövare ska bedöma om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning eller en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person (3 kap. 10 § penningtvättslagen).

En *person i politiskt utsatt ställning* är en fysisk person som har eller har haft en viktig offentlig funktion i en stat eller i en internationell organisation (1 kap. 8 § 4 penningtvättslagen).

En *familjemedlem* till en person i politiskt utsatt ställning är make, registrerad partner, sambo, barn och deras makar, registrerade partner eller sambor samt föräldrar (1 kap. 10 § första stycket penningtvättslagen).

En *känd medarbetare* till en person i politiskt utsatt ställning är en fysisk person som, enligt vad som är känt eller finns anledning att förmoda, gemensamt med en person i politiskt utsatt ställning är verklig huvudman till en juridisk person

³ Finansinspektionen, Prioriterade risker inom penningtvätt och finansiering av terrorism, rapport, den 10 mars 2025, s. 4.

⁴ Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021, s. 7, Samordningsfunktionen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

⁵ Ibid s. 31, Ekobrottsmyndighetens lägesbild om ekonomisk brottslighet i Sverige 2020, s. 22, och Myndighetsgemensam lägesbild – Organiserad brottslighet 2023, s. 9.

eller juridisk konstruktion eller som på annat sätt har eller har haft nära förbindelser med en person i politiskt utsatt ställning (1 kap. 10 § andra stycket 1 penningtvättslagen). En känd medarbetare kan också vara en fysisk person som ensam är verklig huvudman till en juridisk person eller juridisk konstruktion som, enligt vad som är känt eller finns anledning att förmoda, egentligen har upprättats till förmån för en person i politiskt utsatt ställning (1 kap. 10 § andra stycket 2 samma lag).

En verksamhetsutövare ska hämta in information om affärsförbindelsens syfte och art. Informationen ska ligga till grund för en bedömning av vilka aktiviteter och transaktioner som kunden kan förväntas vidta och genomföra inom ramen för affärsförbindelsen, och av kundens riskprofil (3 kap. 12 § penningtvättslagen).

Åtgärder för kontroll, bedömning och utredning enligt 3 kap. 7, 8 och 10–13 §§ penningtvättslagen ska utföras i den omfattning det behövs med hänsyn till kundens riskprofil och övriga omständigheter (3 kap. 14 § penningtvättslagen).

Om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen bedöms som hög, ska särskilt omfattande kontroller, bedömningar och utredningar enligt 3 kap. 7, 8 och 10–13 §§ penningtvättslagen göras. Åtgärderna ska i sådant fall kompletteras med de ytterligare åtgärder som krävs för att motverka den höga risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Sådana åtgärder kan avse inhämtande av ytterligare information om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och uppgifter om varifrån kundens ekonomiska medel kommer (3 kap. 16 § penningtvättslagen).

3.1.2 Bristfälliga bedömningar av PEP och RCA

En person i politiskt utsatt ställning benämns ofta *PEP*⁶ och en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person benämns ofta *RCA*⁷. Så kommer de även att benämnas fortsättningsvis i detta beslut.

Finansinspektionens iakttagelser

När det gäller 41⁸ av 43 inlåningskunder framgår det av kundakterna att Norion har frågat om deras verkliga huvudman är PEP eller RCA, att kunderna då svarat nekande och att banken inte vidtagit några åtgärder för att kontrollera dessa kunders svar. Norion bedömde att 31⁹ av dessa 41 kunder var förknippade med hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism under hela eller åtmin-

⁶ Förkortning av engelskans *politically exposed person*.

⁷ Förkortning av engelskans *relative and close associates*.

⁸ Kundakt 204, 205, 206, 207, 208, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245.

⁹ Kundakt 204, 205, 206, 211, 213, 214, 215, 216, 217, 220, 221, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 233, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245.

stone halva undersökningsperioden. Banken bedömde att övriga 10¹⁰ kunder var förknippade med medelhög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism under undersökningsperioden.

Norions inställning

Norion menar att banken har vidtagit tillräckliga åtgärder för att bedöma om kundernas verkliga huvudmän var PEP eller RCA. Till stöd för sin uppfattning anför banken i huvudsak följande. I samband med att Norion etablerade affärsförbindelser med kunderna frågade banken om deras verkliga huvudmän var PEP eller RCA. Ingen av kunderna svarade "ja" på den frågan, vilket var anledningen till att banken inte vidtog några ytterligare åtgärder. Om någon kund hade gjort det så hade banken genomfört en utredning som även hade innefattat en kontroll av att det var rätt verklig huvudman som var registrerad för kunden. Banken skulle också ha genomfört slagningar mot listor över PEP och RCA, om en ny verklig huvudman senare skulle ha registrerats för kunden. Banken kontrollerade dock även verkliga huvudmän löpande mot listor över PEP och RCA, även när en ny verklig huvudman inte hade registrerats för kunden. Sedan bankens kunder flyttades till ett nytt kundsystem under 2021, har banken kontrollerat verkliga huvudmän dagligen mot listor över PEP och RCA. Under alla förhållanden gjorde banken sådana kontroller av de aktuella kundernas verkliga huvudmän vid den löpande uppföljningen av affärsförbindelserna som genomfördes under sommaren 2022. Banken har också gett in underlag från sitt kundsystem för att visa att banken har kontrollerat kundernas verkliga huvudmän mot listor över PEP och RCA.

Finansinspektionens bedömning

Åtgärder för att avgöra om kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning eller en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person ska bestämmas av den risk som kan förknippas med kundrelationen (3 kap. 14–16 §§ penningtvättslagen). Beroende på risken med kundrelationen kan den aktuella åtgärden för kundkännedom i vissa fall fullgöras genom kontroll mot listor med personer i politiskt utsatt ställning, medan sådana åtgärder i andra fall inte är tillräckliga (prop. 2016/17:173 s. 526).

Det är alltså risken med kundrelationen som styr hur omfattande åtgärder som verksamhetsutövaren behöver vidta för att bedöma om en kund har en verklig huvudman som är PEP eller RCA. I det här fallet rör det sig om 41 kunder som Norion bedömde var förknippade med antingen medel eller hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism under undersökningsperioden. Det kan därför konstateras att banken var skyldig att vidta relativt omfattande åtgärder för att bedöma om kundernas verkliga huvudmän var PEP eller RCA. Det gäller förstås särskilt de kunder som var förknippade med hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism.

¹⁰ Kundakt 207, 208, 210, 212, 218, 219, 222, 231, 232, 234.

Finansinspektionen konstaterar att det av underlaget i ärendet inte framgår att Norion har vidtagit några andra åtgärder än att fråga kunderna om deras verkliga huvudmän var PEP eller RCA. Norion hävdar dock att banken även gjorde kontroller mot PEP- och RCA-listor under undersökningsperioden.

En verksamhetsutövare är skyldig att i fem år bevara underlag som visar vilka kundkännedomsgärder som har vidtagits. Om en affärsförbindelse har ingåtts – som i dessa fall – räknas tiden från det att affärsförbindelsen upphör (5 kap. 3 § penningtvättslagen). Kravet finns bland annat för att en tillsynsmyndighet ska kunna förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism (prop. 2016/17:173 s. 314 ff.). Det gör myndigheten bland annat genom att i tillsynen kontrollera att verksamhetsutövaren vidtar de åtgärder som regelverket kräver. Vid bedömningen av vilka åtgärder som verksamhetsutövaren har vidtagit är det därför naturligt att utgå från uppgifter som finns dokumenterade och som kan kontrolleras.

En myndighet ska se till att ett ärende blir utrett i den omfattning som dess beskaffenhet kräver (23 § förvaltningslagen [2017:900]). Det innebär att myndigheten har det yttersta ansvaret för att underlaget i ärendet är sådant att det leder till ett materiellt riktigt beslut. Hur omfattande utredningsåtgärderna måste vara beror på ärendets karaktär. Myndigheten har en mer långtgående utredningsskyldighet i ett ärende som avser ett ingripande mot en enskild än i ett ärende där en enskild ansöker om en förmån (prop. 2016/17:180 s. 308). Eftersom det aktuella ärendet avser ett ingripande mot ett enskilt företag, har Finansinspektionen alltså en mer långtgående utredningsskyldighet än i ett tillståndsärende.

Finansinspektionen har gett Norion tillfälle att lämna in underlag som visar att banken har genomfört de kontroller som banken påstår sig ha gjort. Banken har också lämnat visst underlag. Finansinspektionen konstaterar dock att det underlaget inte ger stöd åt bankens påstående om att sådana kontroller har genomförts. Banken har inte heller lämnat någon godtagbar förklaring till att det saknas underlag som visar detta. Inspektionen bedömer att avsaknaden av sådan dokumentation speglar de verkliga förhållandena, det vill säga att Norion faktiskt inte har gjort några andra kontroller av om kundernas verkliga huvudmän är PEP eller RCA än att ställa frågor till kunderna.

Banken godtog alltså de uppgifter som kunderna lämnade utan att under undersökningsperioden vidta några åtgärder för att kontrollera att uppgifterna stämde. När det gäller en kund som är förknippad med medel eller hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism kan det, mot bakgrund av vad som framgår av ovan redovisade förarbeten, inte anses tillräckligt att endast ställa en fråga till kunden utan att därefter på något sätt kontrollera kundens svar.

Mot bakgrund av att Norion inte har vidtagit nämnda kontroller kan banken inte anses ha gjort en tillräcklig bedömning av om kundernas verkliga huvudmän var PEP eller RCA. Finansinspektionen bedömer därmed att banken inte har uppfyllt kraven i 3 kap. 10 § penningtvättslagen.

3.1.3 Bristfällig information om högrisk kunder

Finansinspektionens iakttagelser

Undersökningen har visat att banken bedömde att 32¹¹ av 43 inlåningskunder var förknippade med hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism under hela eller åtminstone halva undersökningsperioden. Av kundakterna som avser dessa kunder framgår att Norion inte har vidtagit några skärpta kundkännedomsåtgärder i syfte att få fördjupad kännedom om affärsförbindelsernas syfte och art, genom att till exempel hämta in ytterligare information om kundernas affärsverksamhet, ekonomiska situation och varifrån deras pengar kommer.

Norions inställning

Norion anför i huvudsak följande. Norion medger att banken inte har vidtagit några skärpta kundkännedomsåtgärder när det gäller de aktuella kunderna. Det finns dock omständigheter som gör att bristen är mindre allvarlig. Den riskklass som kunderna hade under undersökningsperioden återspeglade inte fullt ut den faktiska risken för penningtvätt och finansiering av terrorism som var förknippad med dem. Banken har efter undersökningsperioden förbättrat modellen för kundriskklassificering så att enstaka riskfaktorer, till exempel branschtillhörighet, inte får lika stort genomslag som tidigare. Det har lett till att banken numera bedömer att de aktuella kundrelationerna är förknippade med medelhög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism. Under undersökningsperioden vidtog banken grundläggande åtgärder för kundkännedom och kunderna var också föremål för transaktionsövervakning. Norion menar därför att banken hanterade de faktiska riskerna med kunderna.

Finansinspektionens bedömning

Skärpta åtgärder för kundkännedom innebär åtminstone att de kontroller, bedömningar och utredningar som ska göras ska vara mer omfattande än vid normal risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism (prop. 2016/17:173 s. 266 f.). I 3 kap. 16 § penningtvättslagen exemplifieras tre sådana åtgärder som bör vara normalt förekommande vid hög risk. Åtgärderna består i inhämtande av ytterligare information om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och uppgifter om varifrån kundens ekonomiska medel kommer. Åtgärderna syftar till att öka kunskapen om kunden och möjliggöra mer välgrundade bedömningar av de transaktioner som kunden genomför (prop. 2016/17:173 s. 529).

Finansinspektionen konstaterar att verksamhetsutövarens riskbedömning av kunden är vägledande för vilka kundkännedomsåtgärder som behöver vidtas. Ju högre risken bedöms vara, desto mer omfattande åtgärder ska vidtas. Norion bedömde att de aktuella kundrelationerna var förknippade med hög risk för

¹¹ Kundakt 203, 204, 205, 206, 211, 213, 214, 215, 216, 217, 220, 221, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 233, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245.

penningtvätt och finansiering av terrorism under antingen hela eller halva undersökningsperioden. Banken var under den tiden därför skyldig att vidta skärpta kundkännedomåtgärder när det gäller dessa kunder. Att banken senare har bedömt att kunderna är förknippade med lägre risk, förändrar inte Finansinspektionens bedömning.

Undersökningen visar att Norion inte utförde några skärpta kundkännedomåtgärder för att få närmare information om affärsförbindelsernas syfte och art, vilket banken också har medgett. Banken hämtade till exempel inte in någon ytterligare information om kundernas affärsverksamhet, ekonomiska situation eller uppgifter om varifrån kundernas pengar kom. De kundkännedomåtgärder som banken utförde var inte tillräckliga, med hänsyn till den höga risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som banken vid tidpunkten bedömde att kundrelationerna var förknippade med. Att banken övervakade kundernas transaktioner saknar helt betydelse för bedömningen. Övervakningen av pågående affärsförbindelser utgör en annan del av arbetet med att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism och kan inte ersätta kundkännedomåtgärder (se avsnitt 2.1).

Mot bakgrund av att Norion inte genomförde skärpta kundkännedomåtgärder för att få närmare information om affärsförbindelsernas syfte och art har banken inte uppfyllt kraven i 3 kap. 16 § penningtvättslagen.

4 Överväganden om ingripande

4.1 Norions inställning

Norion anför i huvudsak följande.

Bristerna är inte så allvarliga att de motiverar ett ingripande. Norion har vidtagit omfattande åtgärder för att förbättra sin efterlevnad av penningtvätsregelverket. Banken påbörjade förbättringsarbetet redan innan Finansinspektionen inledde undersökningen. Banken har utvecklat och lanserat dels ett nytt systemstöd för kundkännedom som gäller företagskunder, dels förstärkta riktlinjer för hur grundläggande och fördjupade kundkännedomåtgärder ska genomföras. Norion anser att Finansinspektionen inte ska ingripa mot banken, eftersom bristerna var mindre omfattande och banken har vidtagit rättelse.

Om Finansinspektionen ändå skulle bedöma att det finns skäl att ingripa anser banken att inspektionen ska beakta att de brister som har förekommit är av karaktären ”regelefterlevnadsbrister”. Det finns inga omständigheter som tyder på att banken har utnyttjats för vare sig penningtvätt eller finansiering av terrorism. Bristerna har inte heller haft konkreta eller potentiella effekter på det finansiella systemet eller i övrigt orsakat skada på detsamma. Norion har inte heller gjort någon vinst till följd av bristerna och har inte varit föremål för något

ingripande tidigare. I förmildrande riktning bör det även beaktas att Norion har samarbetat väl med Finansinspektionen och, i den mån det har varit möjligt, underlättat inspektionens utredning. Banken har även snabbt åtgärdat bristerna. Undersökningen pågick även under lång tid, vilket bör beaktas i förmildrande riktning.

4.2 Överträdelserna kräver ingripande

4.2.1 Tillämpliga bestämmelser

Finansinspektionen ska som huvudregel ingripa om ett kreditinstitut har åsidosatt sina skyldigheter enligt LBF, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet. Finansinspektionen får dock avstå från att ingripa om överträdelserna är ringa eller ursäktlig, om kreditinstitutet gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet och dessa åtgärder bedöms tillräckliga (15 kap. 1 § och 1 b § andra stycket LBF).

4.2.2 Finansinspektionens bedömning

Som framgår av avsnitt 2.2 har Finansinspektionen bedömt att Norion är skyldig att vidta tillräckligt omfattande åtgärder för att kunna hantera den förhöjda risken för penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten. Norion har trots det inte vidtagit de åtgärder som krävs för att få tillräcklig kännedom bland annat om kunder som varit förknippade med hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism. Att verksamhetsutövaren har tillräcklig kunskap om sina kunder är en grundläggande förutsättning för att verksamhetsutövaren ska ha möjlighet att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Bestämmelserna om kundkännedom är därför centrala i penningtvättslagen. Överträdelserna kan därmed inte anses som ringa. Det har inte heller kommit fram några omständigheter som gör dem ursäktliga.

Norion har redogjort för åtgärder som banken har vidtagit för att förbättra sina åtgärder för kundkännedom. Det är dock överträdelsernas allvarlighet som avgör om det faktum att företaget har gjort rättelse bör föranleda att inspektionen avstår från att ingripa eller inte (prop. 2006/07:115 s. 500). Enligt Finansinspektionen är överträdelserna av sådan karaktär att det inte finns utrymme att avstå från att ingripa mot Norion på grund av att banken har vidtagit rättelse. Det har inte heller framkommit att någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot Norion på grund av överträdelserna. Finansinspektionen ska därför ingripa mot banken.

4.3 Val av ingripande

4.3.1. Tillämpliga bestämmelser

Finansinspektionen kan bland annat ingripa genom att förelägga ett kreditinstitut att vidta rättelse eller genom att ge institutet en anmärkning (15 kap. 1 § andra stycket LBF). Om överträdelsen är allvarlig ska kreditinstitutets tillstånd återkallas, eller, om det är tillräckligt, en varning meddelas (15 kap. 1 § tredje stycket LBF). Finansinspektionen får förena en anmärkning eller varning med en sanktionsavgift (15 kap. 7 § LBF).

När Finansinspektionen väljer sanktion ska inspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens art samt dess konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar (15 kap. 1 b § första stycket LBF).

Finansinspektionen ska därutöver, i försvårande riktning, beakta om kreditinstitutet tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och vid den tid som har gått mellan de olika överträdelserna (15 kap. 1 c § första stycket LBF).

I förmildrande riktning ska det beaktas om kreditinstitutet i väsentlig mån, genom ett aktivt samarbete, har underlättat Finansinspektionens utredning, och om institutet snabbt har upphört med överträdelsen sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen (15 kap. 1 c § andra stycket LBF). För att inspektionen ska beakta detta som en förmildrande omständighet krävs att båda rekvisiten är uppfyllda (jfr prop. 2014/15:57 s. 69).

4.3.2. Finansinspektionens bedömning

När det gäller överträdelsernas art kan Finansinspektionen konstatera att Norion har överträtt centrala bestämmelser i penningtvättslagen. Som framgår av avsnitt 4.2.2 är det en grundläggande förutsättning att verksamhetsutövaren har tillräcklig kunskap om sina kunder för att ha möjlighet att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det är särskilt viktigt när det gäller kunder som är förknippade med hög risk för att utnyttjas för sådana syften. Det finns därför normalt sett skäl att se strängt på överträdelser av detta slag, även om en bedömning måste göras i varje enskilt fall.

I detta fall har överträdelserna, såvitt Finansinspektionen känner till, inte lett till några skador eller konkreta effekter på det finansiella systemet. De hade däremot potentiellt kunnat få sådana effekter. Norion är verksam inom banksektorn och har inte vidtagit nödvändiga åtgärder för att få tillräcklig kännedom om bland annat kunder som varit förknippade med hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism. Överträdelserna har därför inneburit en ökad risk för att Norion och det finansiella systemet har kunnat utnyttjas för penningtvätt och

finansiering av terrorism, och därmed i förlängningen även en ökad risk för att förtroendet för det finansiella systemet skadas. Överträdelserna har pågått under en inte kortvarig tid.

Finansinspektionen har inte tidigare ingripit mot Norion. Det finns alltså inte någon tidigare överträdelse som ska beaktas i försvårande riktning enligt 15 kap. 1 c § första stycket LBF.

Enligt inspektionens uppfattning har Norions samarbete med Finansinspektionen inte varit mer aktivt än vad som kan förväntas av ett företag under tillsyn. Vad Norion har anfört om sitt samarbete med Finansinspektionen och rättelser påverkar därför inte valet av ingripande (se prop. 2013/14:228 s. 241).

När det gäller graden av ansvar har det inte framkommit något som talar i vare sig försvårande eller förmildrande riktning.

Vid en sammantagen bedömning av omständigheterna i ärendet, anser Finansinspektionen att överträdelserna inte är att bedöma som allvarliga i den mening som avses i 15 kap. 1 § tredje stycket LBF. Det är därmed inte aktuellt att återkalla Norions tillstånd eller att meddela banken en varning. Finansinspektionen ger därför Norion en anmärkning som ska förenas med en sanktionsavgift för att vara tillräckligt ingripande.

4.4 Sanktionsavgiftens storlek

4.4.1. Tillämpliga bestämmelser

Finansinspektionen får förena en anmärkning med en sanktionsavgift, enligt 15 kap. 7 § LBF. Sanktionsavgiften ska, enligt 15 kap. 8 § samma lag, fastställas till lägst 5 000 kronor och högst till det högsta av

1. tio procent av ett kreditinstituts omsättning eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå närmast föregående räkenskapsår,
2. två gånger den vinst som kreditinstitutet gjort till följd av regelöverträdelserna om beloppet går att fastställa, eller
3. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Avgiften får inte heller vara så stor att institutet på grund av den riskerar att inte uppfylla soliditets- och likviditetskraven enligt 6 kap. 1 § LBF.

När sanktionsavgiften fastställs ska, enligt 15 kap. 9 § LBF, särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 1 b och 1 c §§ samt till kreditinstitutets finansiella ställning och, om det går att fastställa, till den vinst som institutet har gjort till följd av regelöverträdelserna.

4.4.2 Finansinspektionens bedömning

Finansinspektionen har inte kunnat fastställa om Norion har gjort någon vinst till följd av regelöverträdelserna. Eftersom ett tak för sanktionsavgiftens storlek utifrån omsättningen kommer att överstiga ett belopp motsvarande fem miljoner euro, ska det maximala beloppet för sanktionsavgiften bestämmas utifrån omsättningen. Norion ingår i en koncern och taket för sanktionsavgiften ska därför bestämmas med utgångspunkt i koncernens omsättning för 2025, det vill säga det närmast föregående räkenskapsåret. Norions omsättning det räkenskapsåret var cirka 5 598 miljoner kronor. Den motsvarande omsättningen på koncernnivå uppgick till samma belopp. Det högsta beloppet som sanktionsavgiften kan fastställas till är därmed cirka 560 miljoner kronor, vilket motsvarar tio procent av koncernens omsättning.

Sanktionsavgiftens storlek ska ses som en gradering av överträdelserna. Finansinspektionen redogör för sin bedömning av överträdelserna i avsnitt 4.3.2. De omständigheter som tas upp där och beaktas vid valet av sanktion är sådana som också ska beaktas när sanktionsavgiftens storlek bestäms. Som inspektionen har konstaterat rör det sig om överträdelser av centrala bestämmelser i penningtvättslagen som pågått under en inte kortvarig period. Överträdelserna har inneburit en ökad risk för att banken och det finansiella systemet kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism, även om några konkreta skador eller effekter på det finansiella systemet inte har kunnat konstateras.

Den omständigheten att handläggningen av ärendet har dragit ut på tiden, utan att det har berott på Norion, bör medföra att sanktionsavgiften sätts ned något.

Mot denna bakgrund och med beaktande av Norions finansiella ställning anser Finansinspektionen, efter en samlad bedömning, att överträdelserna svarar mot en sanktionsavgift på 90 miljoner kronor.

Finansinspektionen bedömer att sanktionsavgiften är väl avvägd och proportionerlig. Den är inte så stor att Norion på grund av avgiften inte uppfyller soliditets- och likviditetskraven enligt 6 kap. 1 § LBF.

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av Finansinspektionen när beslutet har vunnit laga kraft.

FINANSINSPEKTIONEN

Malin Alpen
Verksamhetsområdeschef Betalningar

Helen Knekta
Senior jurist

Beslut i detta ärende har fattats av verksamhetsområdeschefen Malin Alpen efter föredragning av den seniora juristen Helen Knekta. I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschefen Omar Bembli, avdelningschefen Halszka Onoszko, enhetschefen Vidar Gothenby och rådgivaren Wiveca Wahlqvist Blumenthal deltagit.

Bilaga – Hur man överklagar

Kopia: Norion Bank AB:s verkställande direktör

FI dnr 23-13250

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Finansinspektionens beslut om anmärkning och sanktionsavgift

Handling:

Beslut om anmärkning och sanktionsavgift för Norion Bank AB meddelat den 28 maj 2026.

Jag har i dag, i egenskap av behörig firmatecknare eller ombud, tagit emot handlingen.

..... Datum Namnteckning
 Namnförtydligande
 Eventuellt ny adress

Genom att skriva under delgivningskvittot bekräftar du bara att du har tagit emot handlingen. Det är inte ett bevis på att du godkänner innehållet i den.

Det är viktigt att du skickar tillbaka kvittot till Finansinspektionen så fort som möjligt. Om du inte gör det kan vi delge dig på annat sätt, till exempel genom en stämmingsman.

Glöm inte att ange vilket datum du tog emot handlingen.

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm, eller till finansinspektionen@fi.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Finansinspektionen att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.